14.11.2009

Arabialainen konsertto ei etnoile

Uuden musiikin lokakuu 8.–19.11.

Konsertti

Uuden musiikin lokakuu: Oulu Sinfonia. Kapellimestari Timothy Redmond. Solisti Piet Van Bockstal, oboe. Madetojan sali 12.11.

Oulu Sinfonian nykymusiikkikonsertista muodostui Suomen ja Iso-Britannian välillä käyty maaottelu. Konsertin ohjelmassa kohtasi myös kaksi säveltäjäsukupolvea.

Illan helmeksi nousi **Kalevi Ahon** (s. 1949) nerokas *Oboekonsertto* (2007). Aho onnistuu nivomaan teoksen arabialaiset vaikutteet kiinteäksi osaksi omaa ilmaisuaan, eikä mukana ole häivähdystäkään pinnallisesta etnoilusta.

Varsinkin teoksen aloittava Lamento-osa on tunnelmaltaan kuin suoraan arabialaisesta basaarista. Presto-osassa jousiston keskellä soittavat djembe-rummut vievät tunnelman kohti Afrikkaa, ja lopputuloksena on nykysävellyksissä niin kovin harvinaista mukaansatempaavaa hyväntuulisuutta.

Konserton solistina soitti **Piet Van Bockstal**, joka esitti huippuvaativan osuutensa free jazzia lähestyvällä antaumuksella ja notkeudella.

Voin hyvin kuvitella, että solistin pitkiin, improvisatorisiin vuodatuksiin nojautuva konsertto voisi musisointiinsa akateemisemmin suhtautuvan soittajan käsissä helposti taikavoimansa menettääkin.

Suuri merkitys oli myös kapellimestari Timothy Redmontilla, joka viihtyi illan hankalien partituurien parissa rennon vapautuneesti.

Ilmari Mäenpää (s. 1971) on säveltäjänä rohkea, sillä perinteisten kauneusarvojen säännöillä säveltäminen on taidemusiikin piirissä oikeastaan radikaalimpaa kuin kylpyammeitten paukuttaminen.

Kantaesityksensä saanut *Helium* on kirjoitettu periromanttiseen es-molliin, ja teos luo levitoivan tunnelmansa pitkien urkupisteitten päällä liikkuvalla jousisoitinmatolla.

Musiikin synnyttämät assosiaatiot taas leijailevat enemmän Pohjois-Amerikan kuin Keski-Euroopan suuntaan.

Mäenpää on vihjannut jatkavansa alkuaineitten säveltämistä, ja sävyltään Helium vaikuttaakin olevan preludi jollekin suuremmalle.

Vahvan suomalaispanoksen jälkeen **Thomas Adès** (s. 1971) ei onnistunut vaikuttamaan teoksellaan *...But All Shall Be Well* (1993). Jouluinen avaus lupaili paljon, mutta loppujen lopuksi hahmottomalta vaikuttanut sävellys ei ainakaan herättänyt suurta tarvetta kuulla sitä uudestaan.

Judith Weirin (s. 1954) taiteilijaesittely kertoo säveltäjän saaneen lukuisia palkintoja, tunnustuksia ja akateemisia arvonimiä, mutta merkittäviä sävellyksiä ei kuitenkaan löydy mainittavaksi.

Weirin taide on kuulemma filosofisesti ja musiikillisesti eri kulttuuritraditioiden ja kansanmusiikkien kohtauspaikka.

The Welcome Arrival of Rain (2001) ainakin sisältää paljon kaikkea mahdollista, mutta ei mitenkään kovin hyvin organisoituna. Erilaiset sinällään nokkelat ideat ja taitavat orkesterivärit seuraavat toisiaan kuin kuvitteellisen elokuvan sävelityksenä. Välillä teos onnistuu kuulostamaan jopa BBC:n tuottaman luontodokumentin musiikilta.

Herää siis epäilys, että Weirin sosiaalinen verkosto toimii paremmin kuin sävelkynä.

Hannu Hirvelä

FAKTA

Uuden musiikin lokakuun viikonvaihde

LAUANTAI

- **Säveltäjä Kalevi Aho puhuu musiikista Madetojan salin lämpiössä kello 12.**
- **Nuorten säveltäjien konsertti ja Kalevi Ahon sävellysklinikka Tulindbergin salissa kello 13.**
- **Tähtien sota, Oulu Percussion Group, Piia Knihtilä, piano, ja Jari Haavikko, valot, Tulindbergin salissa kello 19.**

SUNNUNTAI

- **Oulukvartetti Oulun Lyseon salissa kello 14.**
- **Aural Academy Grande Finale Tulindbergin salissa kello 18.**
- **Elektrojamit 45 Specialissa kello 22.**